

AVS-POL ANNE SIPILÄINEN

Hallintovaliokunnalle**Viite: Hallintovaliokunnan kokous 23.9.2016/VNS 6/2016 vp**

Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden yhteys on selkeästi aiempaa vahvemmin esillä.

Toimintaympäristön muutoksessa korostuu muutoksen nopeus ja ennakoimattomuus. Samanaikaisesti turvallisuustilanne niin Suomen lähialueilla, Euroopassa kuin globaalistikin on heikentynyt. Monet selonteossa käsitellyt tekijät ovat rajojemme ulkopuolelta sisäiseen turvallisuuteen vaikuttavia. Niihin vastataan ulko- ja turvallisuuspolitiikan keinoin. Toimintaympäristön muutoksessa näitä tekijöitä ovat mm. konfliktit, ei-valtiolliset toimijat, radikalisaatio ja polarisaatio, yhteisten arvojen kiistäminen ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän haastaminen.

Suomen ja suomalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin turvaaminen edellyttää varautumisen lisäksi aktiivista vaikuttamista ja ennakointia. Suurlähetystöjen merkitys on tässä keskeinen. Ennakoimalla muutosta ja käyttäen hyväksi omia vahvuuksiaan tehokkaasti ja joustavasti Suomi voi menestyä ja vahvistaa asemaansa. Suomi voi olla edelläkävijä, ja sen tulee pystyä vastaamaan toimintaympäristön yllättäväänkin kehitykseen.

Selonteon 15 painopisteen antama yhteinen vastaus on aktiivinen vaikuttaminen ja yhteistyön syventäminen. Ulko- ja turvallisuuspolitiikan keinoin vaikutetaan suoraan myös sisäiseen turvallisuuteen. Selonteon mukaisesti Euroopan unionia vahvistetaan turvallisuusyhteisönä. Tässä EU:n sisäisen ja ulkoisen toiminnan tulee täydentää paremmin toisiaan. Asia on keskeisesti esillä myös selonteon hyväksymisen jälkeen annetussa uudessa EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan globaalistrategiassa ja UK:n eroäänestyksen jälkeen käynnistyneessä EU:n tulevaisuuskeskustelussa 27 jäsenmaan kesken. Hybridivaikuttamisen oikea-aikainen tunnistaminen on entistä keskeisempää. Yhteistyötä EU:n piirissä ja kahdenvälisesti vahvistetaan terrorismin, väkivaltaisten ääriliikkeiden toiminnan ja väkivaltaisen radikalisaation ehkäisemiseksi, hybridivaikuttamiseen vastaamiseksi sekä laittomaan maahantuloon kytköksissä olevan rikollisen toiminnan estämiseksi. Konfliktinestön, rauhanvälityksen, kriisinhallinnan ja kehitysyhteistyön merkitys on ratkaisevaa. Tasa-arvo ja ihmisoikeudet ovat kaikessa lähtökohtana. Selonteon mukaisesti Suomi vaikuttaa, erityisesti Lähi-idässä, Afganistanissa ja Afrikassa, perussyyhin, joiden vuoksi ihmiset joutuvat lähtemään asuinsijoiltaan. Tämä kaikki edellyttää myös riittävien voimavarojen kohdentamista.